

The Chairman of the court of Arbitration for Sport makes a decision on the acceptance of the case for production.

The petition must include: name of Sports Arbitration; the date of the statement of claim; names and locations of organizations which are parties to the arbitral proceedings; the surname, name, patronymic, date and place of birth, place of residence and place of work of citizens, business people and individuals that are parties to arbitration proceedings; justification the competence of Sports Arbitration; the plaintiff, the circumstances on which the plaintiff bases his claim; the evidence supporting the grounds of the claim; the value of the claim; the amount of the arbitration fee; name and surname of the arbitrator chosen by the claimant or a request that the arbitrator was appointed Chairman of Sports Arbitration; the plaintiff may specify a reserve arbitrator; the list of documents attached to the claim, and other materials; the claimant's signature.

Attached to the claim: a copy of the document which contains the agreement on transfer of dispute on permission of Sports Arbitration; the documents supporting the claim; a copy of the document confirming payment of the arbitration fee; proof of sending or transmission to the defendant of the claim and attached documents, if these actions were committed by the very party. If the statement of claim is signed by the representative of the plaintiff, it must be accompanied by a power of attorney or other document certifying the authority of the representative. [1]

To resolve sports conflicts within sports federations (unions, associations, leagues), special bodies are created for sports - control, disciplinary, appeal, arbitration and other committees, commissions and chambers, in which disputes are considered by competent persons with extensive experience in the sports field. [2]

1. Алексеев С.В.. Правовые основы профессиональной деятельности в спорте : учебник для вузов / С. В. Алексеев. - М.,2013. - 517 с. 2013

2. Нормативне правове забезпечення сфери фізичної культури та спорту: реалізація стратегії реформування галузі межі століть: Документи і матеріалів (1999–2002 роки), Автор-упорядник П.О.Рожков. – М.: Радянський спорт, 2002.

Юніна Марина Петрівна
доцент кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «УНІФІКАЦІЯ» ТА «ГАРМОНІЗАЦІЯ ПРАВА»

Одним з основних інструментів глобалізаційних процесів, що наразі відбуваються у світі, активним учасником яких є наша держава, можна назвати зближення правових систем різних країн, посилення їх взаємного впливу. Така інтернаціоналізація права може відбуватись шляхом уніфікації або гармонізації правових норм. Вказані процеси є взаємопов'язаними, але різними за своїм змістом з притаманними кожному з них особливостями та перевагами. Зважаючи на важливість пізнання та розуміння сутності процесу зближення правових норм різних країн, є необхідним, на нашу думку, визначення критеріїв відмежування вказаних категорій та дослідження особливостей кожної з них.

Як правило, під уніфікацією розуміють створення єдиних правових норм та введення їх у національне законодавство різних країн з метою однакового врегулювання схожих суспільних відносин. Такої думки дотримуються такі вчені як Ю.О. Тихомиров[10, с. 75-79], О.М. Садиков [6, с.39]. Також Л.А. Лунц вважав, що саме усунення відмінностей у регулюванні певних відносин в цивільному законодавстві окремих країн шляхом укладення міжнародних договорів і є метою уніфікації [5, с. 26].

М.М. Богуславський вважає, що «уніфікація може здійснюватись шляхом введення в національне законодавство нормативних положень, які були розроблені в межах міжнародних договорів, формування модельних законів, розробки типових договорів, формулювання міжнародними організаціями сформованих торгових звичаїв у вигляді так званих торгових термінів» [1; с.209]. С.М. Лебедев також визнає можливим та доцільним для врегулювання міжнародних господарських відносин розроблення та використання різних типових контрактів, розуміючи при цьому власне уніфікацію як «однакове нормативне регулювання

в різних країнах тих чи інших суспільних відносин» [4, с. 18].

О.К. Порфір'єва також розглядає уніфікацію як «процес створення, зміни і припинення правових норм і нормативних регуляторів, а також одноманітного їх застосування і тлумачення, спрямований на усунення або згладжування відмінностей у національних правових системах на основі загально визначених принципів права» [8].

Таким чином, єдиного визначення дефініції «уніфікація» в науці поки що не вироблено. Однак більшість вчених дотримуються думки, що під уніфікацією, як процесом удосконалення правового регулювання шляхом зближення національних правових систем, слід розуміти не тільки створення однакових правових норм, а й застосування цих норм для однакового регулювання схожих відносин у праві різних країн.

Що стосується гармонізації, то сутність цього процесу полягає у зближенні правових систем або окремих галузей чи правових інститутів. При цьому не відбувається, на відміну від уніфікації, повного співпадіння правових норм, а лише задається загальний напрям правового регулювання з метою усунення існуючих протиріч. Тобто результатом гармонізації буде не ухвалення однакових правових норм, а створення схожих нормативних актів.

Так, у межах Європейського Союзу приведення у відповідність національних законодавств держав-членів ЄС у сфері, наприклад, права інтелектуальної власності, трудового права, цивільного права, відбувається шляхом саме гармонізації. Основними способами такого зближення є імплементація у національне праве положень директив Європейського Союзу та приєднання держав-членів до міжнародних конвенцій і приведення ними свого законодавства у відповідність до положень цих документів.

Тобто гармонізація – це процес зближення правових систем, який відбувається на рівні окремих правових інститутів шляхом прийняття загальних правил, однак без обов'язкового приведення у повну відповідність національного законодавства та законодавства ЄС. Результатом гармонізації може стати включення до національного законодавства схожих, але не однакових правових норм з метою усунення відмінностей у правовому регулюванні.

Таким чином, основною відмінністю між уніфікацією та гармонізацією є результат застосування цих процесів зближення правових систем. Якщо результатом уніфікації стає вироблення однакових правових норм, які є єдиними для всіх держав, що погоджуються ввести їх в національне законодавство, то результатом гармонізації стає введення в дію схожих правових норм, які дозволяють зменшити розбіжності у правовому регулюванні тих чи інших правовідносин [3].

Що стосується співвідношення досліджуваних понять, то наразі єдиної думки з цього приводу також не існує. Пануючими є два погляди на таке співвідношення: деякі вчені вважають вказані терміни взаємозамінними, тобто такими, що характеризують один і той самий процес, а деякі визнають одне з цих понять частиною іншого [11, с. 523].

Наприклад, як вказує І. Є. Покора, співробітник з правових питань секретаріату ЮНСІТРАЛ Джени Кліфт зазначає, що гармонізація та уніфікація іноді використовуються як синоніми, але метою гармонізації є зменшення розбіжностей між національними правовими системами шляхом прийняття ними загальних принципів права [7, с. 207].

Також деякі вчені вважають гармонізацію більш широким поняттям, що включає в себе також і уніфікацію. Такої думки дотримуються О.Ю. Димінська [3, с. 135], А. А. Степанюк [9, с. 4, 7], О. С. Василенко [2] та інші вчені.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що уніфікація та гармонізація – це два взаємопов'язаних процеси, які можуть бути задіяні для зближення національних правових систем як окремо, так і разом. Відповідь на питання який з цих механізмів доцільно застосовувати для зближення правових систем залежить від очікуваного результату такого зближення, тобто від того, наскільки значними є відмінності у правовому регулюванні певних правовідносин та наскільки держави готові до зміни національного законодавства та усунення відмінностей у правовому регулюванні таких відносин.

1. Богуславский М. М. Международное частное право : навч. посіб. М., 2000. 420 с.

2. Василенко О.С. Уніфікація правил електронної комерції в рамках ЮНСІТРАЛ : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2014. 19 с. URL: <https://mydisser.com/ru/avtoref/view/28526.html>.

3. Димінська О.Ю. Співвідношення процесів гармонізації та уніфікації договірної права ЄС. *Університетські наукові записки*. 2016. № 60. С. 133-138. URL: <http://univer.km.ua/visnyk/1606.pdf>

4. Лебедев С. Н. Унификация правового регулирования международных хозяйственных отношений (Некоторые общие вопросы). Юридические аспекты осуществления внешнеэкономических связей. Труды каф. междунар. частного и гражданского права МГИМО МИД. М., 1979. С. 15-43.

5. Лунц Л.А. Курс международного частного права: Общая часть. М., 1973. 381 с.
6. Лунц Л. А., Марышева Н. И., Садиков О. Н. Международное частное право. М.: Юрид. лит., 1984. 336 с.
7. Покора І.С. Уніфікація права: питання термінології. *Правова держава*. 2017. № 25. С. 203-211.
8. Порфїр'єва О.К. Уніфікація правового регулювання умов зовнішньоекономічних контрактів у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х., 2000. 20 с. URL: Режим доступу: <http://mydisser.com/ru/avtoref/view/16393.html>.
9. Степанюк А. А. Застосування колізійних норм щодо спадкування в міжнародному приватному праві : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03; Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Харків, 2003. 20 с.
10. Тихомиров Ю. А. Курс сравнительного правоведения. М.: Издательство НОРМА, 1996. 432 с.
11. Юніна М. П. Щодо визначення понять уніфікації та гармонізації права. *Митна справа*. 2011. № 1 (73). Ч. 2. С. 522–525

Резворович Владислав Олегович
заступник голови Шевченківської
районної у місті Дніпрі ради з питань
діяльності виконавчих органів

ФІКТИВНІСТЬ ЗАХИСТУ ПРАВ УКРАЇНСЬКИХ СПОЖИВАЧІВ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Згідно зі ст. 417 Угоди про асоціацію [8] Україна взяла на себе зобов'язання щодо приведення українського законодавства у сфері захисту прав споживачів до стандартів ЄС. Звісно, певні зміни з часу підписання Угоди до вітчизняного законодавства у сфері захисту прав споживачів таки були внесені. Однак, на жаль, це не вплинуло суттєво на ситуацію. Все ще залишається необхідність подальшого удосконалення законодавства України у цій сфері. При цьому головним є урахування саме вітчизняних реалій. Йдеться, насамперед, про фактичну фіктивність захисту прав споживачів в Україні.

Так, зокрема, згідно положень ч.1 ст.4 Закону України «Про захист прав споживачів», споживачі під час укладення, зміни, виконання та припинення договорів щодо отримання (придбання, замовлення тощо) продукції, а також при використанні продукції, яка реалізується на території України, для задоволення своїх особистих потреб мають право на:

- 1) захист своїх прав державою;
- 2) належну якість продукції та обслуговування;
- 3) безпеку продукції;
- 4) необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію державною мовою про продукцію, її кількість, якість, асортимент, її виробника (виконавця, продавця);
- 4-1) обслуговування державною мовою відповідно;
- 5) відшкодування майнової та моральної шкоди, завданої внаслідок недоліків продукції (дефекту в продукції), відповідно до закону;
- 6) звернення до суду та інших уповноважених державних органів за захистом порушених прав;
- 7) об'єднання в громадські організації споживачів (об'єднання споживачів) [5].

Однак практично ніяких результатів не дає застосування санкцій до продавців і виробників неякісної продукції. Вони й надалі продовжують свою небезпечну для життя і здоров'я покупців діяльність [3, с. 101]. Така ситуація видається цілком логічною з огляду на те, що такі санкції передбачають застосування штрафів у розмірах, що не є значними для недобросовісних продавців і виробників. Змінити ситуацію на краще могло б посилення відповідальності, зокрема, збільшення розмірів штрафів за виготовлення та продаж неякісної продукції.

Крім того, дуже важливо, не лише внести чергові законодавчі зміни щодо захисту прав споживачів, а й забезпечити реальність способів захисту прав споживачів в Україні. Так, наприклад, згідно ч. 1.ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів», захист прав споживачів, передбачених законодавством, здійснюється судом [5]. Однак чи не найбільшими проблемами у судовому захисті прав споживачів є перевантажені суди, брак спрощених процедур подання позовів споживачами і залежність судів від бізнес-структур і виконавчої влади [2, с. 270]. Тому не дивно, що вирішення справ на користь споживачів у нашій державі є швидше винятком, аніж закономірністю.

Крім того, незважаючи на те, що у ч.3 ст.22 Закону України «Про захист прав споживачів» зазначається, що споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що